

Suvestinė redakcija nuo 2019-07-03 iki 2020-05-29

Įsakymas paskelbtas: TAR 2015-04-01, i. k. 2015-04911

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL ŪKININKŲ IR KITŲ ASMENŲ, UŽSIIMANČIŲ ŽEMĖS ŪKIO VEIKLA,
KONSULTAVIMO IŠLAIDŲ FINANSAVIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2015 m. balandžio 1 d. Nr. 3D-243
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 9.54 papunkčiu,

t v i r t i n u Ūkininkų ir kitų asmenų, užsiimančių žemės ūkio veikla, konsultavimo išlaidų finansavimo taisykles (pridedama).

Žemės ūkio ministrė
Baltraitienė

Virginija

SUDERINTA
Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos
2015-03-16 raštu Nr. (2.30-35) 6V-604

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2015 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. 3D-243

(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2019 m. kovo 20 d. įsakymo Nr. 3D-161 redakcija)

ŪKININKŲ IR KITŲ ASMENŲ, UŽSIIMANČIŲ ŽEMĖS ŪKIO VEIKLA, KONSULTAVIMO IŠLAIDŲ FINANSAVIMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ūkininkų ir kitų asmenų, užsiimančių žemės ūkio veikla, konsultavimo išlaidų finansavimo taisyklės (toliau – taisyklės) nustato valstybės pagalbos ūkininkų ir kitų asmenų, užsiimančių žemės ūkio veikla, konsultavimo išlaidoms kompensuoti (toliau – pagalba) teikimo iš valstybės biudžeto lėšų tvarką.

2. Šios taisyklės parengtos vadovaujantis 2014 m. birželio 25 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 702/2014, kuriuo skelbiama, kad tam tikrų kategorijų pagalba žemės bei miškų sektoriuose ir kaimo vietovėse yra suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnius (OL 2014 L 193, p.1) (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 702/2014), ir Valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitų iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamų priemonių bendrosiomis administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. lapkričio 8 d. įsakymu Nr. 3D-979 „Dėl Valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitų iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamų priemonių bendrųjų administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Bendrosios administravimo taisyklės).

3. Pagalba siekiama padėti ūkininkams ir kitiems asmenims, užsiimantiems žemės ūkio veikla (toliau – pagalbos gavėjai), pasinaudoti konsultavimo paslaugomis gerinant savo valdos ekonominę ir aplinkosaugos veiklą ir prisidedama prie 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), 5 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų Europos Sąjungos kaimo plėtros politikos prioritetų įgyvendinimo.

II SKYRIUS SĄVOKOS

4. Pagrindinės taisyklėse vartojamos sąvokos:

4.1. **Individuali konsultacija** – individualios informacijos ir patarimo teikimas.

4.2. **Konsultacinis renginys** – seminaras, lauko diena, susirinkimas, diskusija ar kitas renginys, kuriame skleidžiamos žemės ūkio ir kaimo plėtros naujovės, dalijamasi patirtimi.

4.3. Kitos šiose taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Bendrosiose administravimo taisyklėse ir kituose teisės aktuose.

III SKYRIUS REMIAMA VEIKLA

5. Pagalba skiriama šių sričių konsultacijoms, kurios nėra susijusios su nuolatine ar periodine pagalbos gavėjų veikla ar įprastomis ūkio išlaidomis, teikti:

5.1. gaminamos augalininkystės ir gyvulininkystės produkcijos konkurencingumo didinimo;

5.2. kooperacijos žemės ūkyje plėtros;

5.3. žemės ūkio technikos priežiūros ir pastatų statybos vykdymo;

5.4. žemės ūkio verslo planavimo ir veiklos teisinių klausimų.

6. Finansuojamos šių rūšių konsultacijos:

6.1. individualios konsultacijos;

6.2. konsultaciniai renginiai.

IV SKYRIUS GALIMI PAREIŠKĖJAI

7. Galimi pareiškėjai – ūkininkų ir kitų asmenų, užsiimančių žemės ūkio veikla, konsultavimo veikla užsiimantys ūkio subjektai arba jų grupės, veikiančios jungtinės veiklos sutarties pagrindais.

V SKYRIUS TINKAMUMO SĄLYGOS PAREIŠKĖJAMS IR KONSULTAVIMO PROJEKTAMS

8. Tinkamumo sąlygos pareiškėjui ir konsultavimo projektui:

8.1. Paraišką teikti konsultacijas ūkininkams ir kitiems asmenims, užsiimantiems žemės ūkio veikla (toliau – paraiška) (taisyklių 1 priedas), teikia subjektas, įvardytas galimu pareiškėju šių taisyklių IV skyriuje;

8.2. pareiškėjas nėra bankrutuojantis arba likviduojamas;

8.3. konsultavimo projekto veikla ir išlaidos yra susijusios su remiama priemonės veikla, nurodyta šių taisyklių III skyriuje;

8.4. išlaidos, kurioms finansuoti prašoma pagalbos, nebuvo ir nėra finansuojamos iš kitų nacionalinių ir ES programų;

8.5. pareiškėjas neturi skolų Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui, išskyrus atvejus, kai mokėjimai atidėti;

8.6. pareiškėjas neturi skolų Valstybinio socialinio draudimo fondui, išskyrus atvejus, kai mokėjimai atidėti;

8.7. pareiškėjas turi turėti patirties įgyvendinant panašius projektus, susijusius su ūkininkų ir kitų asmenų, užsiimančių žemės ūkio veikla, konsultavimu;

8.8. pareiškėjas turi turėti konsultavimo paslaugų teikimo biurus, kurie priklauso jam nuosavybės teise arba yra nuomojami ar gauti pagal panaudą ne trumpesniam kaip konsultavimo projekto įgyvendinimo laikas terminui;

8.9. konsultavimo paslaugų teikimo biurai turi būti aprūpinti reikalingomis konsultavimo paslaugoms teikti techninėmis priemonėmis (transporto priemonės, kompiuterinė įranga ir kt.);

8.10. konsultavimo paslaugų teikimo biure turi dirbti ne mažiau kaip 1 konsultantas, kurio darbo laikas ne trumpesnis kaip 20 val. per savaitę;

8.11. pareiškėjo konsultantai turi turėti aukštąjį išsilavinimą ir ne mažesnę kaip 1 metų veiklos patirtį srityse, kuriose numato teikti konsultavimo paslaugas. Patirtis pagrindžiama nurodant darbo stažą pagal metus;

8.12. pareiškėjo konsultantai per praėjusius kalendorinius metus turi būti ne trumpiau kaip 16 val. kėlę kvalifikaciją pagal sritis, kuriose numato teikti konsultavimo paslaugas (publikacijų rengimas (atitinka 8 val. kvalifikacijos kėlimo), dalyvavę seminaruose, mokymo kursuose, stažuotėse ir kituose šviečiamuosiuose ir informaciniuose renginiuose);

8.13. ne mažiau kaip 20 proc. konsultavimo projekto pagalbos gavėjų turi sudaryti asmenys, kurie per paskutinius 2 metus nebuvo gavę konsultavimo paslaugų, finansuotų iš valstybės biudžeto ar Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Konsultavimo paslaugos, ūkio valdymo ir ūkininkų pavadavimo paslaugos“ lėšų.

9. Jei pareiškėjas yra ūkio subjektų grupė, ji pateikia jungtinės veiklos sutartį arba tinkamai patvirtintą jos kopiją. Jungtinės veiklos sutartyje turi būti nurodyti kiekvienos šios sutarties šalies įsipareigojimai vykdant numatomą konsultavimo veiklą ir solidarią visų šios sutarties šalių atsakomybę už prievolių nevykdymą bei numatyta, kuris asmuo atstovauja ūkio subjektų grupei.

VI SKYRIUS

TINKAMUMO SĄLYGOS PAGALBOS GAVĖJAMS

10. Pagalbos gavėjas turi būti nustatyta tvarka įregistravęs žemės ūkio valdą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre.

11. Pagalbos gavėjas patvirtina, kad nėra:

11.1. sunkumų patirianti įmonė, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 702/2014 2 straipsnio 14 dalyje;

11.2. gavęs neteisėtos pagalbos, kuri Europos Komisijos sprendimu (dėl individualios pagalbos arba pagalbos schemos) buvo pripažinta nesuderinama su bendrąja rinka, arba žemės ūkio veiklos subjektas yra sugrąžinęs visą neteisėtos ir nesuderinamos pagalbos sumą, įskaitant palūkanas, teisės aktuose nustatyta tvarka.

VII SKYRIUS ĮSIPAREIGOJIMAI

12. Pareiškėjas, po Žemės ūkio ministerijos kanclerio sprendimo dėl pagalbos skyrimo, tampa konsultavimo veiklos vykdytoju ir įsipareigoja:

12.1. bendradarbiauti su konsultavimo projekto įgyvendinimą kontroliuojančiais asmenimis: laiku teikti jiems visą prašomą informaciją, susijusią su konsultavimo projekto įgyvendinimu, sudaryti sąlygas susipažinti su dokumentais, susijusiais su konsultavimo projekto įgyvendinimu, leisti asmenims, vykdančioms kontrolės ir tikrinimo funkcijas, atlikti dokumentų patikrinimus, patikras vietoje;

12.2. per reikalavime nurodytą terminą grąžinti Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) išmokėtą pagalbos lėšų avansą (jo dalį) ar pagalbos lėšas (jų dalį) ir (arba) permokėtą pagalbos lėšų avansą ar pagalbą;

12.3. ne trumpiau kaip 10 metų nuo paskutinės pagal šias taisykles skirtos pagalbos suteikimo dienos saugoti visą su paraiška ir vykdomu konsultavimo projektu susijusią medžiagą ir dokumentus;

12.4. nesiekti gauti lėšų iš kitų nacionalinių ir ES programų toms pačioms išlaidoms, numatytoms paraiškoje pagal šias taisykles, finansuoti;

12.5. užtikrinti, kad pagalbos gavėjai atitiks jiems taikomus reikalavimus;

12.6. užtikrinti, kad teikdamas konsultavimo paslaugas, laikysis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008

(OL 2013 L 347, p. 549) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1310/2013 (OL 2013 L 347, p. 865) 13 straipsnio 2 dalyje nurodytų įpareigojimų neatskleisti informacijos.

VIII SKYRIUS PAGALBOS DYDIS IR INTENSYVUMAS

13. Pagalbos gavėjas pagal šias taisykles konsultavimo projekto įgyvendinimo laikotarpiu turi teisę pasinaudoti konsultavimo paslauga, kuri sudaryta iš 5 val. individualių konsultacijų ir dalyvavimo 2 konsultaciniuose renginiuose.

14. Pagalbos dydis ir intensyvumas:

14.1. individualios konsultacijos atveju finansuojama iki 100 proc. konsultacijos įkainio, bet ne daugiau kaip 33,31 Eur už konsultacijų teikimo valandą;

14.2. dalyvavimo konsultaciniame renginyje (ne trumpesnio kaip 4 akademinių valandų) atveju finansuojama iki 100 proc. dalyvavimo konsultaciniame renginyje įkainio, bet ne daugiau kaip 44,41 Eur, jei dalyvaujama viename seminare, susirinkime, diskusijoje ar kitame renginyje, ir ne daugiau kaip 41,64 Eur, jei dalyvaujama lauko dienoje.

15. Finansuojama ne daugiau kaip 12 pagalbos gavėjų dalyvavimas konsultaciniame renginyje, kurio trukmė ne trumpesnė kaip 4 akad. val.

IX SKYRIUS PARAIŠKŲ TEIKTI KONSULTACIJAS PRIĖMIMAS

16. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija (toliau – ministerija) ministerijos tinklalapyje paskelbia kvietimą teikti paraiškas. Kvietime teikti paraiškas pateikiama informacija, nurodyta Pagrindinių reikalavimų prisiimant įsipareigojimus mokėti paramą iš valstybės biudžeto lėšų žemės ūkio ir žuvininkystės srityse apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr. 3D-652 „Dėl Pagrindinių reikalavimų prisiimant įsipareigojimus mokėti paramą iš valstybės biudžeto lėšų žemės ūkio ir žuvininkystės srityse aprašo patvirtinimo“.

17. Pareiškėjai, norintys teikti konsultacijas pagalbos gavėjams, per 10 darbo dienų nuo skelbimo paskelbimo dienos pateikia ministerijai šiuos dokumentus (kopijos tvirtinamos pareiškėjo parašu, nurodant žymą „Kopija tikra“):

17.1. paraišką. Paraiška pateikiama spausdintine forma ir elektronine versija;

17.2. ūkio subjekto veiklą reglamentuojančių dokumentų (juridinio asmens registravimo pažymėjimo, veiklos nuostatų (įstatų) arba kito veiklą reglamentuojančio dokumento, fizinio

asmens, kuris Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka verčiasi ūkine veikla, Verslo liudijimo ar nuolatinio Lietuvos gyventojo individualios veiklos vykdymo pažymos) kopijos;

17.3. paskutinių finansinių metų,ėjusių prieš paraiškos pateikimo metus, balansą (juridiniams asmenims);

17.4. paskutinių metų ar tam tikro laikotarpio veiklos audito (jeigu buvo atliktas) išvados kopiją;

17.5. konsultantų gyvenimo aprašymus;

17.6. pažymą apie pajamas, gautas iš konsultavimo paslaugų ūkininkų ir kitų asmenų, užsiimančių žemės ūkio veikla, teikimo per 3 finansinius metus arba per laiką nuo įregistravimo dienos (jei pareiškėjas veikia trumpiau kaip 3 metus);

17.7. Konsultacinių renginių programą (taisyklių 2 priedas).

18. Jei paraišką teikia ūkio subjektų grupė, veikianti pagal jungtinės veiklos sutartį, 17.2, 17.3, 17.4 ir 17.5 papunkčiuose nurodytą informaciją pateikia kiekviena iš jungtinės sutarties šalių.

X SKYRIUS

PARAIŠKŲ VERTINIMAS IR PAGALBOS SKYRIMO TVARKA

19. Paraiškų vertinimą sudaro dvi dalys:

19.1. paraiškų administracinės atitikties ir tinkamumo skirti pagalbą vertinimas;

19.2. konsultavimo projekto naudos ir kokybės vertinimas.

20. Užregistravus paraišką, atliekamas administracinės atitikties ir tinkamumo skirti pagalbą vertinimas, kuris negali trukti ilgiau kaip 15 darbo dienų.

21. Paraiškų administracinės atitikties ir tinkamumo skirti pagalbą vertinimą atlieka už ūkininkų ir kitų asmenų, užsiimančių žemės ūkio veikla, konsultavimo koordinavimą atsakingas ministerijos padalinys (toliau – sekretoriatas). Paraiškų administracinės atitikties vertinimo metu patikrinama, ar paraiška yra tinkamai užpildyta ir ar pateikti visi paraiškoje nurodyti dokumentai.

22. Tuo atveju, jei atliekant paraiškų administracinės atitikties vertinimą yra nustatoma, kad pareiškėjas pateikė ne visus paraiškoje nurodytus dokumentus ir (arba) paraiška netinkamai užpildyta, pareiškėjo prašoma pateikti trūkstamus dokumentus ir (arba) patikslintus duomenis ir nustatomas ne trumpesnis kaip 5 darbo dienų terminas, per kurį pareiškėjas turi trūkstamus dokumentus ir (arba) patikslintus duomenis pateikti.

23. Per pranešime nustatytą laiką nepateikus reikalaujamų dokumentų ar trūkstamos informacijos, paraiška atmetama.

24. Atliekant tinkamumo skirti pagalbą vertinimą, sekretoriatas turi įvertinti pareiškėjo ir konsultavimo projekto atitiktį taisyklių V skyriuje nurodytoms tinkamumo sąlygoms ir reikalavimams pareiškėjams ir konsultavimo projektams.

25. Administracinės atitikties ir tinkamumo vertinimas atliekamas pagal Administracinės atitikties ir tinkamumo vertinimo lentelę (taisyklių 3 priedas), įrašant į ją duomenis.

26. Konsultavimo projektų naudos ir kokybės vertinimo etape konsultavimo projektai vertinami balais. Vertinimą atlieka ne mažiau kaip du sekretoriato darbuotojai.

27. Konsultavimo projektai vertinami balais pagal Projekto naudos ir kokybės vertinimo lentelę (taisyklių 4 priedas). Didžiausia konsultavimo projektui galima skirti balų suma – 100 balų, minimali balų suma – 50 balų.

28. Sekretoriatas, įvertinęs visas paraiškas, parengia paraiškų vertinimo rezultatų suvestinę ir pateikia ją svarstyti Žemdirbių švietimo, konsultavimo priemonių, žemės ūkio parodų ir mokslinių tyrimų atrankos komitetui (toliau – Priemonių atrankos komitetas), kurio sudėtis tvirtinama žemės ūkio ministro įsakymu.

29. Konsultavimo veiklos vykdytoji skiriama pagalbos suma už konsultacijų teikimą neturi viršyti 14.1 ir 14.2 papunkčiuose nurodytų dydžių ir intensyvumo.

30. Tuo atveju, kai, atlikus paraiškų administracinės atitikties ir tinkamumo ir konsultavimo projektų naudos ir kokybės vertinimus, visoms paraiškomis finansuoti lėšų nepakanka pagal žemės ūkio ministro įsakymu patvirtintą skirti priemonei lėšų sumą, visa pagalbos suma skiriama pareiškėjams, kurių konsultavimo projektai naudos ir kokybės vertinimo etape surinko daugiausia balų. Pareiškėjams, kurių konsultavimo projektams finansuoti trūksta lėšų, pagalba proporcingai mažinama.

31. Ministerijos kancleris, remdamasis Priemonių atrankos komiteto posėdžio protokolu, priima sprendimą dėl visų pagalbos skyrimo, jos sumažinimo ar neskrymo **išleisdamas potvarkį**. Tais atvejais, kai skiriama mažesnė nei nurodyta paraiškoje prašoma pagalbos suma, pareiškėjas pateikia patikslintus duomenis apie konsultavimo projektą, konsultacijų teikimo programą ir numatomus konsultavimo projekto įgyvendinimo rodiklius. Ministerijos kancleriui priėmus sprendimą dėl pagalbos skyrimo, (toliau – sprendimas dėl pagalbos skyrimo), pareiškėjas tampa konsultavimo veiklos vykdytoju. Apie priimtus neigiamus sprendimus sekretoriatas pareiškėjus informuoja raštu per 10 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo dienos.

XI SKYRIUS KONSULTACIJŲ TEIKIMO TVARKA

32. Pareiškėjas, pateikęs paraišką, ne vėliau kaip prieš 10 d. d. iki konsultacinių renginių pradžios pateikia Agentūrai el. paštu nacparama.uk.renginiai@nma.lt einamojo mėnesio Konsultacinių renginių grafiką *Excel* formatu (toliau – konsultacinių renginių grafikas) pagal taisyklių 5 priede nurodytą formą.

33. Konsultavimo veiklos vykdytojas kito mėnesio konsultacinių renginių grafiką ne vėliau kaip kiekvieno mėnesio 20 d. skelbia konsultavimo biuruose ir el. paštu nacparama.uk.renginiai@nma.lt pateikia Agentūrai. Konsultacinių renginių grafikas, jeigu keičiasi anksčiau nurodyta renginio data ir (arba) laikas, ir (arba) vieta, pateikiamas Agentūrai ne vėliau kaip prieš 10 d. d. iki renginių pradžios. Konsultavimo veiklos vykdytojas kito mėnesio Konsultacinių renginių grafiką pateikia ir VšĮ Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūrai el. paštu info@litfood.lt.

34. Pagalbos gavėjas, norėdamas gauti konsultavimo paslaugas, turi pateikti konsultavimo veiklos vykdytojui Paraišką gauti konsultavimo paslaugas (taisyklių 6 priedas), kuri gali būti pateikiama elektroniniu paštu, konsultacinio renginio metu arba atvykus į konsultavimo veiklos vykdytojo biurą. Pagalbos gavėjas gali nurodyti, kad konsultacijos gali būti suteiktos jo paskirtam darbuotojui (darbuotojams).

35. Pagalbos gavėjui pasirinkus konsultavimo veiklos vykdytoją, konsultavimo projekto įgyvendinimo laikotarpiu jis negali būti keičiamas.

36. Konsultavimo veiklos vykdytojas, gavęs Paraišką gauti konsultavimo paslaugas, turi Žemdirbių mokymo ir konsultavimo informacijos sistemoje (toliau – ŽMIKIS) patikrinti ar pagalbos gavėjęs projekto įgyvendinimo laikotarpiu nėra gavęs konsultavimo paslaugų pagal tas pačias konsultavimo veiklos sritis kaip ir nurodytas pagalbos gavėjo pateiktoje Paraiškoje gauti konsultavimo paslaugas. Jei nustatoma, kad pagalbos gavėjęs projekto įgyvendinimo laikotarpiu yra gavęs konsultavimo paslaugų pagal tas pačias konsultavimo veiklos sritis, kaip ir nurodyta Paraiškoje gauti konsultavimo paslaugas, Konsultavimo veiklos vykdytojas informuoja pagalbos gavėją, kad konsultavimo paslaugos jam negali būti suteiktos.

37. Konsultavimo veiklos vykdytojas, po pagalbos skyrimo sutarties (toliau – sutartis) pasirašymo, suteikęs konsultavimo paslaugą pagalbos gavėjui, per 10 darbo dienų suveda informaciją apie suteiktas paslaugas į ŽMIKIS. Per 10 darbo dienų nuo sutarties pasirašymo konsultavimo veiklos vykdytojas į ŽMIKIS suveda informaciją apie iki sutarties pasirašymo suteiktas konsultavimo paslaugas.

38. Konsultacinio renginio metu turi būti pildomas Konsultacinio renginio dalyvių sąrašas (taisyklių 7 priedas).

39. Paraiškos gauti konsultavimo paslaugas ir Konsultacinio renginio dalyvių sąrašo originalai saugomi konsultavimo veiklos vykdytojo biure.

40. Individuali konsultacija turi būti suteikta žodžiu ir (arba) elektroniniu paštu. Elektroniniu paštu suteikus konsultavimo paslaugą, paslaugos suteikimą patvirtinantys dokumentai (pagalbos gavėjo kreipimasis dėl konsultacijos ir konsultavimo veiklos vykdytojo atsakymas) pridedami prie Paraiškos gauti konsultavimo paslaugas.

41. Individualios konsultacijos gavimo laiką ir būdą pasirenka pagalbos gavėjas. Individualios konsultacijos teikiamos konsultavimo paslaugų teikimo biure, ūkyje arba elektroniniu paštu.

42. Konsultacinis renginys turi būti organizuojamas pagal konsultacinių renginių programą, pridedamą prie paraiškos.

XII SKYRIUS PAGALBOS SUTEIKIMAS BEI ATSISKAITYMAS UŽ PAGALBOS LĖŠŲ PANAUDOJIMĄ

43. Ministerijos kancelerio potvarkiu patvirtintas sprendimas dėl pagalbos skyrimo, Priemonių atrankos komiteto protokolo ir konsultavimo veiklos vykdytojų paraiškų kopijos perduodamos Agentūros Žemės ūkio paramos departamento Nacionalinės paramos skyriui el. paštu nacparama@nma.lt ir raštu ministerijos nustatyta tvarka.

44. Agentūra, gavusi 43 punkte nurodytus dokumentus, per 5 darbo dienas informuoja konsultavimo veiklos vykdytoją apie skirtą pagalbą ir pasiūlo sudaryti sutartį. Kvietimo pasirašyti sutartį terminas negali būti ilgesnis nei 10 darbo dienų. Konsultavimo veiklos vykdytojui per Agentūros nustatytą terminą neatvykus pasirašyti sutarties, Agentūra kreipiasi į konsultavimo veiklos vykdytoją dėl atsisakymo pasirašyti sutartį. Gavus konsultavimo veiklos vykdytojo atsisakymą arba jam per nustatytą terminą nepateikus atsisakymo, pagalba neskiriama ir apie tai Agentūra informuoja ministeriją per 10 darbo dienų.

45. Išmokėdama pagalbos lėšas konsultavimo veiklos vykdytojui, Agentūra taiko išlaidų kompensavimo su avansu mokėjimu būdą. Pasirašius sutartį, Agentūra perveda paraiškoje nurodytą prašomą avansą konsultacijoms per ketvirtį arba per konsultavimo projekto įgyvendinimo laikotarpį teikti, jeigu sprendime dėl pagalbos skyrimo nenurodyta kitaip.

46. Tinkamomis finansuoti pripažįstamos išlaidos už taisyklių 5 punkte nurodytų konsultacijų teikimą pagalbos gavėjams, nurodytiems taisyklių 10 punkte, po paraiškos pateikimo iki konsultavimo projekto įgyvendinimo pabaigos, bet ne anksčiau nei buvo pateiktos pagalbos gavėjų paraiškos gauti konsultavimo paslaugas.

47. Konsultavimo veiklos vykdytojas, norėdamas pakeisti sutarties sąlygas, nesusijusias su paraiškoje priimtais įsipareigojimais ir kita paraiškoje nurodyta informacija, kuri neturėjo įtakos priimant sprendimą dėl pagalbos skyrimo, raštu informuoja Agentūrą, nurodydamas norimas pakeisti sutarties sąlygas ir keitimo priežastis. Nesuderinti su ministerija sutarties ir paraiškos keitimai, kuriais būtų keičiama konsultavimo projekto apimtis, pratęsiamas konsultavimo projekto įgyvendinimo laikotarpis ir (arba) keičiami paraiškoje ir sutartyje nustatyti konsultavimo veiklos vykdytojo įsipareigojimai, nėra leidžiami. Keičiantis šalių rekvizitams, atsiskaitomųjų sąskaitų numeriams ar darant kitus mažai reikšmingus pakeitimus, sutarties šalims pakanka vienai kitą apie tai informuoti raštu.

48. Sutartyje numatyta veikla turi būti įgyvendinta ir už ją atsiskaityta ne vėliau kaip iki einamųjų metų gruodžio 15 d. (jeigu sprendime dėl pagalbos skyrimo nenurodyta kitaip). Konsultavimo veiklos vykdytojas, kiekvienam ketvirčiui pasibaigus, per 10 darbo dienų (atsiskaitydamas už IV ketvirtį – iki gruodžio 15 d.) (jeigu sprendime dėl pagalbos skyrimo nenurodyta kitaip) Agentūrai raštu pateikia Ataskaitą apie konsultavimo projekto veiklos įvykdymo rezultatus ir lėšų poreikį už laikotarpį (toliau – ataskaita) (taisyklių 8 priedas). Kartu su ataskaita teikiama Pagalbos gavėjų sąrašų (toliau – pagalbos gavėjų sąrašas) (taisyklių 9 priedas) elektroninė versija, parengta *Excel* formatu, nurodant pagalbos gavėjus, kurių konsultavimo išlaidas prašoma apmokėti. Pagalbos gavėjų sąraše pateikti duomenys turi atitikti ataskaitoje įrašytus duomenis. Ataskaitą ir kartu su ja teikiamus kitus dokumentus konsultavimo veiklos vykdytojas turi įteikti asmeniškai, per įgaliotą asmenį ar kurjerį arba registruota pašto siunta. Kitais būdais pateikta ataskaita ir kiti dokumentai nepriimami.

49. Agentūra, gavusi ataskaitą ir pagalbos gavėjų sąrašus iš konsultavimo veiklos vykdytojo:

49.1. jos nustatyta tvarka atlieka ne mažiau kaip 1 proc. individualias konsultavimo paslaugas gavusių asmenų ir konsultaciniuose renginiuose dalyvavusių asmenų apklausas pagal pateiktus pagalbos gavėjų sąrašus. Apklausos gali būti atliekamos telefonu arba vietoje pagal konsultavimo paslaugas gavusio pagalbos gavėjo gyvenamąją vietą;

49.2. išmoka paraiškoje nurodytą prašomą avansą konsultacijoms einamąjį ketvirtį teikti. Per 60 darbo dienų nuo ataskaitos ir kitų dokumentų pateikimo atlieka apklausas ir apskaičiuoja bei išmoka pagalbos lėšų sumą, reikalingą atsiskaityti už suteiktas konsultacijas per ataskaitinį ketvirtį/konsultavimo projekto laikotarpį;

49.3. apskaičiuoja ir išmoka pagalbos sumą, reikalingą atsiskaityti už suteiktas konsultacijas per IV ketvirtį (iki apklausų atlikimo). Apklausos atliekamos ne vėliau kaip per 60 darbo dienų nuo ataskaitos ir kitų dokumentų pateikimo. Po apklausų atlikimo nustačius, kad IV ketvirtį buvo

išmokėta didesnė pagalbos suma, nei buvo suteikta konsultacijų, Agentūra konsultavimo veiklos vykdytojui taiko taisyklių 56 punkte nustatytą sankciją;

49.4. priėmusi sprendimą išmokėti pagalbos sumą už atitinkamą ketvirtį / konsultavimo projekto laikotarpį konsultavimo veiklos vykdytojui, vadovaudamasi Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatais (toliau – Registro nuostatai), patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. 35 „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatų patvirtinimo“, ir Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos duomenų tvarkymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos 2015 m. lapkričio 13 d. nutarimu Nr. 1S-120/2015 „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos duomenų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“, duomenis apie pagalbos gavėjams suteiktą valstybės pagalbą pateikia į Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registrą (toliau – Registras) per Registro nuostatuose nustatytą terminą. Registrui pateikti duomenys apie suteiktą valstybės pagalbą tikslinami Registro nuostatuose nustatyta tvarka ir terminais,

49.5. jei vienam pagalbos gavėjui vienu sprendimu skiriama valstybės pagalbos suma viršija Reglamento (ES) Nr. 702/2014 9 straipsnio 2 dalies c punkte nustatytas ribas, informaciją apie skirtą pagalbą pateikia ministerijai. Ministerija per šešis mėnesius nuo pagalbos suteikimo dienos pateikia informaciją į Europos Komisijos valstybės pagalbos skaidrumo svetainę adresu <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/>.

50. Jeigu vertinant pateiktus dokumentus kyla neaiškumų ar paaiškėja, kad pateikti ne visi privalomi dokumentai, konsultavimo veiklos vykdytojui Agentūra siunčia paklausimą, kuriame prašoma per ne ilgesnį kaip 10 darbo dienų terminą pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus. Jei per Agentūros nustatytą laiką konsultavimo veiklos vykdytojas nepateikia prašomų dokumentų ir (arba) informacijos, dokumentai vertinami pagal turimus duomenis.

51. Konsultacinių renginių organizavimo patikras vietoje atlieka Agentūra.

52. Konsultavimo veiklos vykdytojams reikalingų išmokėti pagalbos lėšų užsakymas ir išmokėjimas, pareiškėjų, konsultavimo veiklos vykdytojų ir pagalbos gavėjų skundų nagrinėjimas vykdomas Bendrųjų administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

XIII SKYRIUS PAŽEIDIMAI IR SANKCIJOS

53. Pažeidimai nustatomi, sprendimai dėl pagalbos neskyrimo, nutraukimo ir sumažinimo priimami ir grąžintinos pagalbos lėšos administruojamos Bendrųjų administravimo taisyklių ir Agentūros nustatyta tvarka.

54. Pagalba sumažinama, jei konsultavimo veiklos vykdytojas:

54.1. dėl nepateisinamų priežasčių (pateisinamomis priežastimis laikoma *force majeure* aplinkybės) ataskaitą ir kitus 48 punkte nurodytus dokumentus pateikia pavėluotai. Pavėluotai teikiami dokumentai priimami 30 darbo dienų nuo taisyklių 48 punkte nurodyto termino pabaigos, už kiekvieną pavėluotą darbo dieną išmokamą pagalbą sumą mažinant 1 (vienu) proc. nuo ataskaitoje deklaruotų patirtų tinkamų finansuoti išlaidų. Pavėlavus pateikti dokumentus daugiau kaip 30 darbo dienų, pagalba neskiriama;

54.2. neįvykdė bent vieno paraiškoje nurodyto konsultavimo projekto įgyvendinimo rodiklio (mažesne kaip 80 proc. apimtimi nuo paraiškoje numatytos reikšmės). Pagalbos suma, skirta konsultavimo projektui įgyvendinti, sumažinama 5 (penkiais) proc. nuo skirtos pagalbos sumos.

55. Pagalba neskiriama ar jos mokėjimas nutraukiamas, jei:

55.1. pareiškėjas pažeidė kitą sutartį dėl paramos skyrimo iš ES ir (arba) Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų. Tokiu atveju pareiškėjas neturi teisės pretenduoti į pagalbą skyrimą vienerius metus nuo sprendimo priėmimo;

55.2. dėl padaryto pažeidimo įgyvendinant ankstesnį konsultavimo žemės ūkio sektoriuje projektą. Tokiu atveju pareiškėjas neturi teisės pretenduoti į pagalbą skyrimą vienerius metus nuo galutinio sprendimo priėmimo;

55.3. pareiškėjas įvykdė nusikalstamą veiką ar padarė administracinį teisės pažeidimą, susijusį su pagalbą skyrimu. Tokiu atveju pareiškėjas neturi teisės pretenduoti į pagalbą skyrimą dvejus metus nuo galutinio sprendimo priėmimo;

55.4. pareiškėjas, siekdamas palankaus sprendimo, bandė daryti įtaką ministerijai ar Agentūrai.

56. Pagalbos lėšos ar jų dalis grąžinama, jei Agentūra nustato, kad konsultavimo veiklos vykdytojas netinkamai panaudojo lėšas, buvo išmokėta didesnė lėšų suma, nei suteikta konsultacijų.

57. Jeigu nustatomas daugiau nei vienas pažeidimas, sankcijos nesumuojamos ir taikoma sankcija tik už tą pažeidimą, už kurį sankcija pinigine išraiška yra didžiausia.

XIV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

58. Už teikiamų duomenų teisingumą ir skirtos pagalbos panaudojimą atsako pareiškėjas (konsultavimo veiklos vykdytojas) ir pagalbos gavėjas.

59. Už informavimą pagalbos teikimo klausimais, paraiškų ir privalomų pridėti dokumentų priėmimą, registravimą, vertinimą ir už pagalbą skyrimą, nutraukimą ir sumažinimą atsako ministerija. Už sutarčių sudarymą, pagalbą išmokėjimą Konsultavimo veiklos vykdytojams,

pagalbos lėšų apskaitą ir jų panaudojimo kontrolę, nepanaudotos ir (arba) netinkamai panaudotos pagalbos susigrąžinimą atsako Agentūra.

60. Konsultavimo veiklos vykdytojas privalo ne trumpiau kaip 10 metų nuo paskutinės pagal šias taisykles skirtos pagalbos datos saugoti visą su paraiška ir vykdomu konsultavimo projektu susijusią medžiagą ir dokumentus.

61. Kiti šiose taisyklėse nereglamentuojami klausimai sprendžiami vadovaujantis Bendrųjų administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

62. Pasikeitus šiose taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos šių teisės aktų nuostatos.

63. Pasikeitus šioms taisyklėms, nauji reikalavimai taikomi vienodai visiems konsultavimo veiklos vykdytojams, išskyrus atvejus, kai žemės ūkio ministro įsakyme numatyta kitaip.

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-161](#), 2019-03-20, paskelbta TAR 2019-03-20, i. k. 2019-04332

Priedų pakeitimai:

1 priedas

2 priedas

3 priedas

4 priedas

5 priedas

6 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-395](#), 2019-07-02, paskelbta TAR 2019-07-02, i. k. 2019-10788

7 priedas

8 priedas

9 priedas

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-633](#), 2016-10-27, paskelbta TAR 2016-10-27, i. k. 2016-25740

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 3D-243 „Dėl Ūkininkų ir kitų asmenų, užsiimančių žemės ūkio veikla, konsultavimo išlaidų finansavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-161](#), 2019-03-20, paskelbta TAR 2019-03-20, i. k. 2019-04332

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 3D-243 „Dėl Ūkininkų ir kitų asmenų, užsiimančių žemės ūkio veikla, konsultavimo išlaidų finansavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-395](#), 2019-07-02, paskelbta TAR 2019-07-02, i. k. 2019-10788

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 3D-243 „Dėl Ūkininkų ir kitų asmenų, užsiimančių žemės ūkio veikla, konsultavimo išlaidų finansavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo